

РОЗВИТОК СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА МЕТРОЛОГІЇ КОКСОХІМІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

© А.Ю. Мартинова, к.т.н., Н.М. Голік, І.М. Пальваль, к.х.н., А.Є. Аблаєва, В.О. Сарасва (ДП «УХІН»)

У статті показана роль виконуваних інститутом робіт в області стандартизації і метрології. Перераховано основні види документів, розробка котрих необхідна для здійснення виробництва, контролю та збуту продукції відповідно до законодавства України: національні стандарти (ДСТУ) і технічні умови (ТУ У) на продукти коксохімічного виробництва, правила відбору, методи підготування проб, методи контролю якості за фізичними і хімічними показниками; токсиколого-гігієнічні паспорти (ТПП); паспорти безпеки (ПБ). Розкрито вимоги до структури та змісту перелічених документів.

Показана роль гармонізації нормативно-технічної бази до законодавства ЄС в процесі євроінтеграції України. Зокрема підкреслені зобов'язання в рамках угоди про асоціацію між нашою державою та країнами Євросоюзу, згідно з якими Україна повинна прийняти європейські стандарти (EN) в якості національних і скасувати конфліктні міждержавні стандарти (ГОСТ), розроблені до 1992 р. ДП «УХІН», що виконує функції секретаріату технічного комітету зі стандартизації ТК 12 «Кокс», своєчасно розробив ДСТУ і ТУ замість планованих до скасування ГОСТів.

Для забезпечення постійного моніторингу якості продукції, що випускається коксохімічними підприємствами для технологічного контролю її виробництва і вхідного контролю сировини, що вона надходить на переробку, інститутом розробляється широкий спектр методик вимірювань (МВ). Викладено причини неослабною актуальності розробки нових МВ. Наведені приклади поступального підвищення вимог до якості вироблюваної продукції, що призводить до потреби у додаткових (нових) показниках якості. Перераховано всі процедури, які повинна детально описувати розроблювана аналітична методика. Показано, що підвищення вимог до охорони навколишнього середовища спричинює що розширення діапазону застосовуються методів аналітичного контролю, то й розробку нових. Наведено відповідні приклади.

Висвітлено роботи щодо забезпечення єдності та точності вимірювань у вимірювальних лабораторіях коксохімічних і суміжних підприємств.

Ключові слова: виконання вимірювань, метрологія, стандартизація, стандартні зразки, нормативні документи, погодження, міжлабораторні випробування, підтвердження компетентності.